

Kohanimenõukogu koosoleku protokoll

PROTOKOLL nr 44

Tallinn, 26. veebruar 2013. a.

DELTA 26.02.2013 nr 12-4/16-1

Juhatas: Väino Tõemets

Protokollis Aule Kikas

Osalesid: Kohanimenõukogu liikmed (seisukoha kujundamine e-posti teel;
kohanimi@siseministeerium.ee)

Päevakord:

1. Seisukoha kujundamine ametliku kohanime (Peetri sadam) muutmise ja võõrkeelse kohanime (Noblessneri sadam) määramise kohta

Tallinna Linnaplaneerimise Amet pöördus 20.02.2013. a kirjaga 5-5/335-1 nõusoleku saamiseks regionaalministri poole ametliku kohanime *Peetri sadam* muutmiseks ja võõrkeelse kohanime *Noblessneri sadam* määramiseks. Tuginedes kohanimeseaduse § 6 lõikele 6, annab võõrkeelse kohanime määramiseks nõusoleku regionaalminister, olles eelnevalt ära kuulanud kohanimenõukogu arvamuse.

Taotluses selgitatakse, et „*BLRT Grupp AS esitas taotluse Põhja-Tallinnas Kalamaja asumis paikneva Peetri sadama kohanime muutmiseks. Peetri sadama nimi kinnitati Teede- ja Sideministeeriumi 26.02.1998. aasta määrusega nr 8 „Tallinna sadamate ja sadamakohtade nimede kinnitamine“ varasema 7. tehase nimeks. Sadama piirid on kooskõlastatud Tallinna Linnavolikogu 15.11.2007. aasta otsusega nr 274. Laevatehase asutas 1913. aastal Peterburi aktsiaseltsi Nobel ja Lessner tütarettevõtte ja kuni 1916. aastani tegutseti nime all Noblessneri Aktsia Seltsi Laevatehas. 1918. aasta lõpust kandis see Peetri tehase nime, misjärel aastast 1940 oli nimeks Riigi Sadama Tehas ning seejärel juba 7. tehase ja Tallinna Meretehase. Praegu on BLRT Grupp tegelenud aktiivselt territooriumi arendamisega ja ümberkujundamisega kaasaegseks vabaaja- ja ärikeskuseks. Noblessneri nimi on taaskasutusele võetud kogu endise Tallinna Meretehase piirkonna määratlemiseks ja see on saanud tuntuks Noblessneri kvartalina. Seoses eeltooduga soovib BLRT Grupp Peetri sadama ümber nimetada Noblessneri sadamaks, mis seoks sadama tehase ja piirkonna ajaloolise nimega Noblessner ning moodustaks koos Noblessneri kvartali ühtse terviku. Nimemuutuse peamise ajendina toodi välja soov vähendada segadust, mis tekib ühel alal erinevate nimede kasutamisest. Lisaks peeti oluliseks, et nii merelt kui maalt tulijad saaksid selles kvartalis orienteeruda ühe nime järgi. Eelkõige turiste silmas pidades otsustati valida reklaamimiseks Noblessneri nimi, kuna see kõlab uhkemalt ja huvitavamalt kui Peetri sadam.*

Tallinna Linnavalitsuse nimekomisjon arutas sadama nime muutmise küsimusi mitmetel koosolekutel. Märgiti, et Noblessneri periood selles sadamas jäi suhteliselt lühikeseks ning nimede eestistamise kampaania ajal anti tehase/sadama uueks nimeks Peetri. Kuna Peetri tehase nime all üritati 1920. aastatel veel tegevust jätkata, siis jäi Peetri (tehase) sadama nimi erinevatele kaartidele ja kui 1990. aastatel oli vaja ametlikku eestikeelset nime, siis võeti see viimane 1920.-1930. aastate kaartidel esinenud nimi. Samas on sealsed muinsuskaitsealused hooned pärit Noblessneri tehase aegadest, neid on kokku kaheksa ja nad kõik kavatsetakse taastada. Seega on seal tegelikult olemas väga tugev side esialgse nimega. Kuna tegemist oleks üsna põhimõttelise nimemuutmisega, paluti ka Eesti Meremuuseumi kui sadamate ajaloo põhjaliku tundja seisukohta Peetri sadama Noblessneri sadamaks muutmise ettepaneku kohta. Meremuuseum märkis oma vastuses, et ajalooliselt on sadama nimeks õigustatult Peetri sadam ja oleks igati normaalne selle nime all ka edasi tegutseda. Kvartali nimena kasutatav ja arendustegevuses reklaamitav Noblessner sobib seda omas valdkonnas ka edaspidi tegema.

Kokkuvõttes märkis nimekomisjon, et kujunenud on kahetsusväärne olukord, kus ei kasutata ametlikku kohanime vaid selle asemel on arendaja kasutusele võtnud endale meelepärasema nime. Nime muutmise oleks sisuliselt arendaja tegevuse tõttu tekkinud olukorra seadustamine ja see ei ole alati parim lahendus. Samas oli arvamusi, kuna Noblessneri nimi oli kasutusel enne Peetri sadama nime, sellel on põnev ajalugu, seos Nobeli preemia aluse pannud Alfred Nobeli sugulasega ja nimi hakkab juba oma lugu rääkima, siis on arusaadav, miks arendajad uhkusega just seda nime eelistavad. Kuigi tegemist on ettevõtte nimega, on sellelt pinnalt alguse saanud kohanimed Tallinnas teisigi. Näiteks on samas piirkonnas Volta tänav, mis on samuti saanud nime Volta tehase ehk ärinime järgi. Samas tekkis Volta nimi rahvasuus seni nimeta tänavale, kuid sadama puhul on olemas ametlik nimi Peetri sadam, mille kõrvale on rahvasuus tekkinud Noblessneri nimi. Seega on siin pisut sarnane olukord Pelguranna / Stroomi ranna nimeloole, kus ametlik nimi oli üks, kuid rahva seas käibel teine. Sadamale nimekomisjon rõõpnime siiski ei toetanud. Eelnevast tulenevalt otsustati heaks kiita Peetri sadama nime muutmise Noblessneri sadamaks ja küsida selle nimemuutuse kohta vastavalt kohanimeseadusele nõusolekut ka regionaalministrilt.“

Lähtudes eeltoodust ning juhindudes kohanimenõukogu põhimääruse § 6 lõikest 5, kujundatakse kohanimenõukogu seisukoht antud küsimuses e-posti vahendusel. 20. veebruaril 2013. a saatis kohanimenõukogu sekretär Aule Kikas kohanimenõukogu liikmetele arvamuse avaldamiseks Tallinna Linnaplaneerimise Ameti 20.02.2013.a kirja nr 5-5/335-1. Kirjas märgitud tähtajaks (26.02.2013) ei esitanud kohanimenõukogu liikmed ühtegi taotlusega mittenoostuvat arvamust. Toetavalt märgiti, et põhjendus on hästi argumenteeritud ning kuna taotletaval nimel on kindel seos kohaga, on esitatud taotlus piisav kohanime *Peetri sadam* muutmiseks ja võõrkeelse kohanime *Noblessneri sadam* määramiseks.

Tuginedes kohanimenõukogu põhimääruse § 3 punktile 9 ning aluseks võttes Tallinna Linnaplaneerimise Ameti taotluse ja kohanimenõukogu kujundatud seisukoha, otsustab kohanimenõukogu esitada regionaalministrile nõusoleku *Peetri sadama* kohanime muutmiseks ja uue kohanime, *Noblessneri sadam*, määramiseks.

(allkirjastatud digitaalselt)

Väino Tõemets

kohanimenõukogu esimees

Noblessneri sadama skeem

LEGEND

Noblessneri sadam Nimeettepanek

Koostaja: Liisi Sökk
Kuupäev: 19.02.2013